

Helpcenter Jaarverslag 2015

De conventie met het Riziv eindigde eind 2011. De financiering van het helpcenter werd van dan af verdergezet met eigen financiering, in afwachting van een nieuw besluit van het Riziv. Gezien de lange periode van onzekerheid, waren we genoodzaakt het Helpcenter te reorganiseren. Op 1/7/15 werd de werking verhuisd en ondergebracht binnen de muren van het ARC-ITG (Kronenburgstraat). Er was ook een verschuiving in het personeel. Er zijn een aantal maanden geweest waarin de overgang werd voorbereid en uitgewerkt. Dit heeft een tijdelijke vermindering van het aantal consultaties met zich meegebracht.

Resources:

Op 1 januari 2015:

- Arts: 70% FTE
- Seksuoloog: 40% FTE
- Sociaal verpleegkundige: 50% FTE
- Onthaal Medewerkster: 75% FTE

Vanaf 1/7/2015:

- Arts: 55% FTE
- Seksuoloog: 31% FTE
- Sociaal verpleegkundige: 50% FTE
- Onthaal Medewerkster: 60% FTE

Overzicht activiteiten 2013-2015

Jaar	Consultaties (n)	Personen (n)	VCT(n)
2013	2022	1380	1302
2014	2308	1638	1422
2015	1933	1428	1137

*VCT: "Voluntary Counselling & Testing" voor HIV.

Niet iedereen die op HC kwam kreeg een hiv-test aangeboden. De meest voorkomende redenen om de hiv-test niet uit te voeren waren: niet behorend tot de doelgroep (te laag risico om hiv-test uit te voeren in het kader van gesubsidieerd project), te snel na het risico of te snel test willen herhalen.

Bereik van de doelgroepen:

Doelgroepen*	2015	2015%
Totaal personen gezien	1428	100%
Totaal behorend tot ten minste één doelgroep	1228	87,0%
MSM	503	35,2%
Migranten behalve SAM - totaal	277	19,4%
Vrouwen	95	
Mannen	182	
SAM - totaal	192	13,4%
Vrouwen	75	
Mannen	117	
Intra-veneus druggebruikers**	20	1,4%
Vrouwen	5	
Mannen	15	
Sekswerkers** - totaal	45	3,2%
Vrouwen	12	
Mannen	33	
Klanten van sekswerkers – enkel mannen	165	11,6%
Jongeren - totaal	346	24,2%
Vrouwen	151	
Mannen	195	
Swingers	51	3,6%
Vrouwen	20	
Mannen	31	

*sommige mensen behoren tot verschillende doelgroepen

MSM: Mannen die seks hebben met mannen

SAM: Sub-Saharaans Afrikaanse Migranten

Jongeren: tot 25 jaar

** de doelgroepen sekswerkers en IV druggebruikers worden door andere organisaties opgevolgd en gescreend, respectievelijk Free Clinic en Ghapro. Daarom zijn deze aantallen zijn laag bij ons.

Slechts 13% (n=200) van de cliënten behoort niet tot één van de risicogroepen en kan in principe terecht in de reguliere gezondheidszorg. Dit aantal nam het laatste jaar opnieuw lichtjes toe, dit komt vooral door de reorganisatie van het Helpcenter. Het onderscheid tussen de Helpcenter consultaties en de gewone soa-consultaties van het ITG was niet steeds duidelijk bij aanmelding. Meestal hebben mensen die niet tot een risicogroep behoorden maar 1 consultatie gehad, en ze kregen ook de boodschap dat het maar 1x kon zijn.

Swingers zijn een nieuwe doelgroep van Helpcenter. Swingers zijn heteroseksuele koppels die seks hebben met andere koppels. Voor deze doelgroep werd een apart project gestart binnen Helpcenter om een beter zicht te krijgen op dit fenomeen en tegelijkertijd de groep te informeren, te sensibiliseren en uit te nodigen om zich te laten testen. Swingers zitten in een taboesfeer, zodat er vaak niet met de huisarts of andere hulpverleners over wordt gesproken. Ze hebben meestal meerdere partners in een zelfde tijdsperiode (concurrency) en hebben vaak ook groepsseks. Het is in principe heteroseks, maar vaak in groep is er ook seks met personen van hetzelfde geslacht. Vaak wordt er bovendien geen condoom gebruikt. Het is duidelijk dat dit een groep is met een hoog risico, zowel voor Soa als voor hiv.

Er zijn 216 personen die absoluut anoniem wilden blijven. Dit is 15% van het totaal. Dit is vergelijkbaar met de vorige jaren.

Er zijn ook 303 personen niet in orde met de ziekteverzekering in België. Dit is 21% van het totaal en deze groep nam in 2015 sterk toe.

Nieuwe diagnoses van HIV infectie

	Op Helpcenter	Outreach MSM	Outreach SAM
2006	4/203 (2,0%)	-	-
2007	0/493 (0%)	-	-
2008	10/754 (1,3%)	4/138 (2,9%)	-
2009	17/1175 (1,4%)	2/91 (2,2%)	0/29 (0%)
2010	11/1278 (0,9%)	0/46 (0%)	1/55 (1,8%)
2011	17/1384 (1,2%)	1/19 (5,3%)	0/17 (0%)
2012	14/1318 (1,1%)	0/51 (0%)	2/47 (4,3%)
2013	26/1277 (2,0%)	11/506 (2,2%)	1/150 (0,7%)
2014	18/1483 (1,2%)	7/265 (2,6%)	0/53 (0%)
2015	16/1137 (1,4%)	7/278 (2,5%)	0/54 (0%)
Totaal (2006-2015)	133/10502 (1,3%)	32/1394 (2,3%)	4/405 (1,0%)

Het Helpcenter heeft een veel groter aantal positieve testen dan de routine screening in België, waar 1,49 op 1000 positief wordt getest (WIV 2015). Dit geldt in het bijzonder voor het outreach testen bij MSM.

Er werden in 2015 20 sessies Swab2Know (S2K) outreach testen georganiseerd, waarvan 4 voor SAM en 16 voor MSM. Elke sessie duurde ongeveer 3 uur. Dit wil zeggen dat er 60u outreach waren + 30u verplaatsing. Vanaf december 2015 werd er outreach gedaan bij Dokters van de Wereld, een consultatie voor mensen zonder ziekteverzekering. In 2015 werden er 22 testen in dit kader uitgevoerd.

Naast de outreach activiteiten werden er ook nog 828 swabs verdeeld online. Hiervan waren er 3 sterk positief en 15 licht reactief. Van alle reactieve stalen van S2K(MSM, M\$M, SAM en online) werden er 10 geconfirmeerd positief, waarvan 9 in zorg kwamen. Van 1 persoon was geen verdere informatie.

Nieuwe hiv infecties per doelgroep*

	2015	% van hiv+	testen in doelgroep	% hiv+ in doelgroep
MSM	13	81,25%	543	2,39%
Migranten (niet SAM)	9	56,25%	210	4,29%
SAM	1	6,25%	167	0,60%
Intra-veneus druggebruikers	0	0%	20	0%
Sekswerkers	1	6,25%	45	2,22%
Klanten van sekswerkers	2	12,50%	165	1,21%
Jongeren (-25j)	2	12,50%	216	0,93%
TOTAAL	16	100,00%	1137	1,41%

*sommige mensen behoren tot verschillende doelgroepen

Van de migranten waren er

- 4 van Aziatische origine
- 3 van Latijns-Amerikaanse origine
- 2 van Noord-Afrika/Midden-Oosten
- 1 vrouw en 1 heteroman, 7 waren MSM

De gediagnosticeerde SAM was een jonge vrouw.

In 2015 werden er 183 testen anoniem uitgevoerd. Dit is 16% van het totaal aantal testen. Drie hiervan waren positief (1,6% van de anonieme testen).

84% van de uitgevoerde hiv-testen waren door middel van sneltesten (n=959). Dit is vergelijkbaar met de vorige jaren.

Linkage to care

Van de 16 nieuwe diagnoses in Helpcenter in 2015 werden 11 personen verder opgevolgd in het ARC in Antwerpen. Drie anderen werden doorverwezen naar andere centra. Daar hebben we verder geen informatie meer over. Over de andere 2 personen weten we niets.

Twee personen hadden geen ziekteverzekering, maar werden toch doorverwezen naar het ARC en hebben ten minste 1 consultatie gehad. Zij hadden beiden lagere CD4's (229 en 376), maar konden tot hiertoe nog niet opgestart worden. Van 11 mensen hebben we een eerste CD4-telling, gemiddeld was die 468. Van 6 personen (die in ITG gevolgd worden), weten we dat ze nog in 2015 zijn opgestart met antiretrovirale middelen.

Nieuwe diagnoses van SOA in 2015

Diagnose	Aantal postieve testen (%)
Syfilis	24/826 (2,9%)
Hepatitis B	8/487 (1,6%)
Hepatitis C	10/465 (2,2%)
Chlamydia Trachomatis PCR	84/1334 (6,3%)
Gonorroe PCR	40/1339 (3,0%)

Syfilis: serologie (RPR > ¼ zonder voorgeschiedenis van syfilis)

Hepatitis B: serologie (HBs antigen positief)

Hepatitis C: serologie (HCV antistoffen & confirmatie test dmv LIA positief)

Een belangrijk deel van de activiteiten van HC is het screenen voor SOA. Heel wat mensen hadden SOA, ook wanneer ze niet tot de doelgroepen voor VCT behoren. Het is belangrijk dat ze laagdrempelig terecht kunnen voor SOA-screening, gecounseld en behandeld worden. Dit vraagt de nodige tijd en aandacht, en een belangrijk deel van het werk. Dit deel wordt niet gratis aangeboden, maar we werken via tussenkomst van de mutualiteit of het ocmw. Wie anoniem een soa-test wenst, moet hiervoor bijdragen in de kosten. Enkel bij onverzekerden zijn de soa-testen ten laste van het project. Dit komt neer op een totale kost van 61.000€ voor labokosten (testen, honoraria en werkingskosten).

Andere activiteiten

Netwerking

- **HIV-SAM project** van het ITG voor het bereiken van Afrikaanse migranten, en het project “Outreach HIV testen en counselen bij Subsaharaanse Afrikaanse migranten”. Patiëntengroepen van het HIV-SAM project: “Muungano” (Franstalige groep van hiv positieve patiënten) en “Munno Mukabi” (Engelstalige groep van hiv positieve patiënten).
- **Afrikaanse organisaties** voor het uitvoeren van het project outreach testing en verschillende preventie activiteiten (onder andere ORAB, Ghana Welfare Association, Acasia, STOP, Amuka, Bilenge).
- **Sensoa, Çavaria en andere holebi-organisaties** (Çavaria, Shouf Shouf, Wel Jong Niet Hetero, stakeholders gay horeca (eigenaars en uitbaters van clubs), organisatie evenementen zoals World Outgames, ...) voor het bereiken van het doelgroep van MSM.
- **Stad Antwerpen** in het kader van het project Swab 2 Know (laagdrempelig testen via speekselstalen).
- Verschillende **terreinorganisaties**: Dokters van de Wereld, Gh@pro (Gezondheidshuis Antwerpse Prostitutie), het JAC Plus (Jongerenadviescentrum), Free Clinic (drugs-hulpverlening) en CLB voor preventie activiteiten, verspreiden van preventie materiaal en doorverwijzen van patiënten naar het helpcenter.

Onderzoeksprojecten:

Implementatie en evaluatie van een strategie voor laagdrempelige hiv-testen bij hoog-risicogroepen (www.swab2know.be).

Wetenschappelijk output

Swab2know: An HIV-Testing Strategy Using Oral Fluid Samples and Online Communication of Test Results for Men Who Have Sex With Men in Belgium. Tom Platteau; Katrien Fransen; Ludwig Apers; Chris Kenyon; Laura Albers; Tine Vermoesen; Jasna Loos; Eric Florence. Journal of Medical Internet Research 17(9):e213 · September 2015 · DOI: 10.2196/jmir.4384